

Yhdenvertainen Suomi –

Valtioneuvoston toimintaohjelma rasismien torjumiseksi
ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi

Hyväksytty 28.10.2021

Yhdenvertainen Suomi

- Ohjelma pitää sisällään **kahdeksan keskeistä tavoitetta sekä 52 toimenpidettä** toteutettavaksi eri hallinnonaloilla vuosina 2021-2023.
- Toimenpiteillä pyritään muun muassa purkamaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita, edistämään suomalaisen työelämän monimuotoisuutta, vahvistamaan viranomaisten yhdenvertaisuusosaamista, kasvattamaan tietoisuutta rasismiin eri muodoista, kehittämään rasismiin liittyvää tutkimusta sekä puuttumaan vihapuheeseen systemaattisella toiminnalla. Lisäksi toimenpiteillä luodaan edellytyksiä hyvien väestösuhteiden politiikalle paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Toimintaohjelman 8 tavoitetta

- Tavoite 1: Tunnistetaan ja puretaan yhteiskunnan eriarvoistavia rakenteita
- Tavoite 2: Edistetään suomalaisen työelämän monimuotoisuutta ja syrjimättömyyttä
- Tavoite 3: Vahvistetaan viranomaisten yhdenvertaisuusosaamista eri tasoilla
- Tavoite 4: Kasvatetaan tietoisuutta rasismista ja sen eri muodoista
- Tavoite 5: Jatketaan hyvien väestösuhteiden politiikan kehittämistä ja varmistetaan turvallinen arki kaikille
- Tavoite 6: Kannustetaan kuntia aktiiviseen yhdenvertaisuuden ja antirasismien edistämiseen
- Tavoite 7: Puututaan vihapuheeseen systemaattisella toiminnalla ja yhteistyöllä
- Tavoite 8: Kehitetään rasismiin liittyvää tutkimusta ja tiedonkeruuta

Poimintoja toimenpiteistä kuntatyön näkökulmasta

Kehitetään hyvien väestösuhteiden edistämisen keinoja erityisesti kunnille ja muille paikallistoimijoille ja edistetään paikallista vuoropuhelua

- 7. Selkeytetään ja vahvistetaan hyvien väestösuhteiden edistämistä koskevaa sääntelyä osana kotouttamislain uudistamista.
- 8. Tuotetaan kunnille opas hyvien väestösuhteiden edistämisestä osana kotouttamisohjelmia ja yhdenvertaisuussuunnittelua.
- 9. Tuotetaan toimintaohjelmasta kunnille erillinen tiivistelmä, johon kootaan tietoa erityisesti paikallistasoa koskevista asioista sekä kunnille tarjolla olevista koulutuksista ja materiaaleista
- 10. Pyritään lisäämään monimuotoisuusjohtamisen osaamista kunnissa lisäämällä aiheeseen liittyvää koulutusta ja jalkauttamalla aiheeseen liittyviä materiaaleja.
- 11. Tuotetaan paikalliset viharikosten ja vihatekojen seurantaindikaattorit ja opas kunnille ja muille paikallistoimijoille.
- 12. Tuetaan alueellisten etnisten suhteiden neuvottelukuntien toimijoiden roolia paikallisina asiantuntijoina: lisäresurssit joiden turvin 1) järjestetään koulutusta eri kohderyhmille, 2) tuotetaan tietoa viranomaisille rasismitilanteesta, 3) toteutetaan viestintätoimia eri puolilla Suomea, 4) toteutetaan paikallisia/ alueellisia keskusteluita hyvistä väestösuhteista, kytkettynä paikallisesti/ alueellisesti ajankohtaiseen asiaan
- 13. Vahvistetaan yhdenvertaisuus- ja antirasismiosaamista kaupunkisuunnittelussa (Helsingin kaupungin pilottihankkeen tulosten levittäminen valtakunnallisesti)

Vahvistetaan julkisten organisaatioiden viestijöiden ja kansallisten sosiaalisen median toimijoiden osaamista puuttua ja reagoida vihapuheeseen

- 30. Koulutuspaketti ja koulutustilaisuudet (5–10) vihapuheesta ja siihen reagoimisesta (ministeriöt, kunnat, muut viranomaiset).
- 32. Lisätään paikallispoliitikkojen tietoisuutta vihapuheesta ja osaamista puuttua siihen: verkkokoulutus uusille kunnanvaltuutetuille.

Lisätään opettajien ja muun kouluhenkilökunnan osaamista antirasistisesta kasvatustyöstä

- 44. Laaditaan yhdenvertaisuussuunnittelun opas perusopetukseen ja järjestetään koulutustilaisuudet oppaan jalkauttamiseksi.
- 45. Levitetään opettajille ja muille opetusalan ammattilaisille tietoa hyvistä käytännöistä edistää yhdenvertaisuutta: 1) kootaan tietoa yhdenvertaisuus.fi -sivustolle, 2) järjestetään hyvien käytäntöjen seminaarit osana Educa2022- messuja, Kuntamarkkinoita sekä kuntien hyvinvointiseminaaria 2022.

Toimenpiteitä järjestönäkökulmasta

Parannetaan kansalaisyhteiskunnan rahoitusmahdollisuuksia rasismiin vastaisessa työssä kansallisen ja EU-rahoituksen avulla

- 35. Toteutetaan rahoitushaku, jolla tuetaan kansalaisyhteiskunnan toimijoiden osallisuutta rasismiin vastaisessa työssä
- 36. Sisällytetään vuoden 2022 liikuntaa edistävien järjestöjen yhdenvertaisuusavustuksen yhdeksi hakukriteeriksi rasismiin vastaisen toiminnan edistäminen

Vahvistetaan rasismiin ja viharikosten uhreille suunnattuja matalan kynnyksen palveluita

- 47. Voimavaraistetaan järjestöjä matalan kynnyksen palveluntarjoajina (tuki ja neuvonta) rasismiin ja viharikosten uhreille: koulutukset, infomateriaali.

Edistetään systemaattista tiedonkeruuta rakenteellisesta rasismista ja syrjinnästä sekä sen vaikutuksista yhteiskunnalle ja vähemmistöryhmille

50. Käydään dialogia laajasti sidosryhmien kanssa rasismiin liittyvästä tiedonkeruusta, teemat: disaggregoidun tiedon saatavuuden parantaminen etnisten vähemmistöryhmien yhdenvertaisuuden toteutumisesta, rasismiin historiallinen ulottuvuus Suomessa, ihmisoikeusperiaatteet tiedonkeruussa. Toteutetaan viisi pyöreän pöydän keskustelua ja tuotetaan kansalliset suositukset

LINKKEJÄ LISÄTIETOIHIN:

- Yhdenvertainen Suomi: Valtioneuvoston toimintaohjelma rasismien torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi on luettavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-808-0>
- Infolehtinen: Etnisiä vähemmistöjä koskeva tiedonkeruu Suomessa - tuloksia ja suosituksia: <https://yhdenvertaisuus.fi/tietoa-syrjinnasta>
- **Ohjelmalla on yhtymäkohtia muun muassa_**
 - Yhdenvertaisuuslain osittaisuudistus
 - Laki kotoutumisen edistämisestä uudistus
 - Työelämän monimuotoisuusohjelma: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162933>
 - Suomen romanipoliittinen ohjelma (Työryhmän esitys): <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/72788/URN%3aNBN%3afi-fe201504225296.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kiitos!